

Vejledning til registrering i statuskolonner i forbindelse med 10-årigt vedligehold af § 3-registreringen

Indholdsfortegnelse

Klik (hold CTRL-tasten nede) på et af kapiteloverskrifterne for at springe til afsnittet.

Introduktion	1
Baggrund	2
Kolonnen 'vedligehold_status'	3
Definitioner på statuskategorier	4
Kolonnen 'vedligehold_tid'	4
Generel anvendelse af kolonnerne	5
Overgang mellem 10-årige perioder	5
Anvendelse af kolonner til formidling af statusoplysninger	5
Øvrige tekniske hjælpemidler til gennemgang - kvadratnet	6
Kontakt Danmarks Miljøportal	7

Introduktion

Til kommunernes opgave med vedligeholdelse af § 3-registreringen inden for 10-årige perioder, er der i september 2019 blevet tilføjet to kolonner til den eksisterende datamodel for § 3-registreringen i DAI.

Denne vejledning er rettet mod kommunale naturmedarbejdere og beskriver hvorledes kolonnerne 'vedligehold_status' og 'vedligehold_tid' i DAI's § 3-beskyttede naturtyper kan anvendes i kommunernes arbejde med vedligehold af registreringen.

Kommunernes anvendelse af de tilføjede felter er frivillig. Kolonnerne er tilføjet for at understøtte kommunernes overblik over status og lette den systematiske gennemgang af § 3-arealer. Hvis kolonnerne og de fastsatte statuskategorier anvendes som beskrevet i denne vejledning kan de tilføjede informationer desuden bidrage til kommunens indberetning af status til Miljø- og Fødevareministeriet.

Denne vejledning vedrører alene den praktiske registrering i statusfelter i forbindelse med kommunernes 10-årige vedligehold af § 3-registreringen. Se disse mere generelle vejledninger om editering af § 3-laget:

- Generel vejledning i editering på DAI (www.arealeditering.miljoportal.dk/): <https://danmarksmiljoportal.zendesk.com/hc/da/articles/207091319-Arealeditering-Log-ind-og-redigering-af-temaer-i-Arealinformation>
- Registreringsvejledning. Sådan vedligeholdes beskyttede naturtyper på DAI: <https://danmarksmiljoportal.zendesk.com/hc/da/articles/360000590978-Registreringsvejledning-Beskyttede-naturtyper>

Baggrund

Der er indgået en aftale mellem Miljøministeriet og Kommunernes Landsforening om opdatering af § 3-registreringen (Aftale af 19. november 2010). Det indgår i aftalen, at kommunerne løbende, inden for 10-årige perioder, skal vedligeholde den vejledende registrering af § 3-beskyttet natur i Danmarks Arealinformation (DAI). I aftalens bilag 1 B er det nærmere præciseret, hvad dette indebærer (se dog ændringer hertil i senere afsnit):

"Den fremtidige vedligeholdelse af registreringerne indebærer, at hver af landets kommuner løbende indenfor 10-årige perioder regnet fra 1. januar 2011 gennemgår det samlede registrerede § 3-areal i Danmarks Miljøportal, og sammenholder dette med opdaterede luftfoto for hele kommunen. Formålet er at ajourføre registreringen af § 3-natur.

Eventuelle afvigelser undersøges nærmere, og der foretages besigtigelse med henblik på verifikation. Årsager til eventuelle ændringer klarlægges og eventuelle overtrædelser af § 3-beskyttelsen forfølges. Nye eller ikke tidligere registrerede § 3-områder indberettes i Danmarks Miljøportal.

Kommunerne formidler årligt oplysninger om den løbende vedligeholdelse af § 3-registreringerne. Disse oplysninger sammenstilles af Miljøministeriet. For at sikre at indsamlingen af oplysninger sker omkostningseffektivt vil det eksisterende skema om kommunernes tilsyns- og plejeaktiviteter blive tilføjet oplysning herom. Indberetningens nærmere omfang og tilrettelæggelse aftales nærmere mellem ministeriet og KL."

Aftalen indebærer således, at kommunerne inden for 10-årige perioder:

- I) holder geografien af § 3-registreringerne ved lige
- II) undersøger eventuelle uoverensstemmelser nærmere

III) eftersøger og registrerer eventuel ny natur

IV) årligt formidler oplysninger om den løbende vedligeholdelse af § 3-registreringerne til Miljø- og Fødevarerministeriet.

På styregruppemøde for § 3-opdateringsprojektet den 11. december 2018 er der af Miljøstyrelsen og KL besluttet en række ændringer i aftalen samt præciseringer af den årlige formidling af status for vedligeholdelsen:

- Første 10-års periode er blevet ændret til at løbe fra 1.1.2015 - 31.12.2024.
- Ift. kommunernes årlige formidling af oplysninger om den løbende vedligeholdelse af § 3-registreringerne til Miljø- og Fødevarerministeriet, er det aftalt at kommunen årligt skal indberette gennemgået areal inden for den 10-årige periode, udregnet som procent af kommunens registrerede § 3-naturareal pr. 31.12. I procenttallet indgår også eventuelle nye naturarealer tilføjet i løbet af året.
- Den første årlige indberetning vil skulle udføres for status pr. 31. december 2019 med indberetningsfrist d. 1. marts 2020.
- Miljøstyrelsen opretter en webformular til den årlige indberetning og videreformidler den samlede status for vedligeholdet på Miljøstyrelsens hjemmeside.
- Hvert 5. år gennemføres en spørgeskemaundersøgelse, som nærmere følger op på status for de enkelte delopgaver under det 10-årige vedligehold og ændringer i § 3-registreringen som følge heraf.

Kolonnen 'vedligehold_status'

I kolonnen 'vedligehold_status' kan anføres en statuskategori på vedligeholdelsen for det konkrete areal. Disse kategorier kan vælges fra dropdown-menu i Arealredigering og i Editklienten eller koderne kan indføres fra eget plugin.

De indtastede informationer i 'vedligehold_status' er ikke udstillet offentligt på DAI, men er tilgængelige efter login på DAI samt i diverse services og download-pakker fra DMP.

Der kan vælges mellem nedenstående statuskategorier:

Statuskategori	Statuskode
ok - gennemgået	ok
uoverensstemmelse	uover
ny natur	nyreg
afregistreret	afreg

Kategorien bør først anføres når man har vurderet status for hele polygonen.

Definitioner på statuskategorier

Ok - gennemgået

Anvendes når en § 3-polygon er blevet gennemgået ift. vedligeholdet og det er konstateret, at registreringen er retvisende og der ikke er behov for yderligere opfølgning. Anvendes også hvis der er udført tilpasninger ved polygonens geometri eller attributter.

Uoverensstemmelse

Anvendes når der er konstateret en uoverensstemmelse mellem registreringen og de faktiske forhold som der kræver yderligere opfølgning. Konstateres der efterfølgende at være tale om en overtrædelse fastholdes arealet i denne kategori indtil forholdet er lovliggjort.

Ny natur

Anvendes ved oprettelse af en ny polygon når et nyt areal § 3-registreres. Der kan både være tale om nyudviklet natur og natur der er tidligere er blevet overset. Ved udvidelse af eksisterende polygoner anvendes kategorien 'ok - gennemgået'. Se også afsnittet "Overgang mellem 10-årige perioder". Kategorien vil bl.a. finde anvendelse til kommunens indberetning af status i Miljø- og Fødevarerministeriets spørgeskemaundersøgelsen ca. hvert 5-år. Kategorien kan også anføres for arealer hvortil der f.eks. ønskes opfølgning med feltbesigtigelse eller henvendelse til lodsejer.

Afregistreret

Anvendes ved arealer der er konstateret at være fejlregistreringer eller arealer der er vokset ud af beskyttelsen. Kategorien anføres ved polygonen hvorefter at polygonen som udgangspunkt bør slettes. Herefter vil arealet være at finde i den historiske version af registreringen. Kategorien vil bl.a. kunne finde anvendelse til kommunens indberetning af status i Miljø- og Fødevarerministeriets spørgeskemaundersøgelsen hvert 5-år.

Kolonnen 'vedligehold_tid'

Når der anføres en vedligeholdelsesstatus i kolonnen 'vedligehold status' indsættes dato automatisk i kolonnen 'vedligehold_tid'. Datoen kan efterfølgende ændres manuelt.

Dato bør først anføres eller opdateres når man har vurderet status for hele polygonen.

Kolonnen 'vedligehold_tid' udstilles på Danmarks Arealinformation uden login, således at lodsejere mv. kan se hvornår kommunen sidst har vurderet om registreringen fremstår korrekt.

Det skal bemærkes at det automatisk fastsatte tidspunkt i kolonnen omregnes til UTC tid, hvilket betyder at det genererede tidspunkt er 1 time før det faktiske tidspunkt i DK ved vintertid, og 2 timer før det faktiske tidspunkt i DK under sommertid.

Anvendes kalenderfunktionen tilknyttet til feltet, uden at der defineres et specifikt klokkeslæt, vil der blive anvendt tidspunktet kl 00:00. UTC-tiden vil dermed betyde at tidspunktet i datostemplet endeligt vil blive kl. 22:00 eller 23:00, dagen før den i kalenderen valgte. Ønskes et korrekt overblik over hvilken specifik dag en ændring er gennemført, anbefales det derfor at anføre et klokkeslæt i feltet.

Generel anvendelse af kolonnerne

Formålet med kolonnerne er at understøtte kommunens systematiske gennemgang af deres § 3-arealer ifm. det 10-årige vedligehold og holde overblik over status for gennemgangen. Dertil er formålet med kolonnerne at lette kommunens fremskaffelsen af information til den årlige indberetning af status for vedligeholdet samt til spørgeskemaundersøgelser om vedligeholdet, der gennemføres med 5-årige intervaller.

Statuskategorien for et enkelt areal kan løbende ændres inden for den 10-årige vedligeholdelsesperiode som følge af diverse afklaringer ifm. vedligeholdelsesarbejdet eller øvrig sagsbehandling. F.eks. kan der for arealer som det under luftfotogennemgang anføres at der skal følges op på (kategorien uoverensstemmelse) senere ændres til enten 'ok- gennemgået' eller 'afregistreret' alt efter hvad der konstateres under den efterfølgende sagsbehandling. Er der f.eks. sket lovliggørelse af en overtrædelse kan statuskategorien ligeledes ændres fra 'uoverensstemmelse' til 'ok - gennemgået'.

Overgang mellem 10-årige perioder

Når vi går ind i næste 10-årige periode skal kommunen i løbet af perioden foretage en ny gennemgang af hver § 3-polygon. Udgangspunktet er, at de eksisterende værdier i 'Vedligehold_status' fastholdes ved overgangen til en ny periode. Hvis gennemgangen i næste periode viser, at status er uændret (f.eks. 'Ok - gennemgået') skal kun 'vedligehold tid' opdateres.

Et areal der i en 10-årig periode er registreret som 'ny natur' bør fastholdes i denne kategori i den resterende del af den 10-årige periode. Dog skal kategorien ændres fra 'ny natur' til 'uoverensstemmelse' inden for perioden, hvis der konstateres en uoverensstemmelse på arealet. Ved en gennemgang af polygoner med 'ny natur' i en efterfølgende 10-årig periode ændres status fra 'ny natur' til en af de øvrige kategorier (typisk 'Ok - gennemgået').

Anvendelse af kolonner til formidling af statusoplysninger

Udover til kommunens interne sagsgange kan anførte informationer i de to kolonner anvendes som datagrundlag for den årlige statusindberetning til Miljø- og Fødevarerministeriet samt til spørgeskemaundersøgelse, der udføres hvert 5. år. Da anvendelsen af kolonnerne er frivillig er den enkelte kommune ansvarlig for at udtrække og behandle relevante data fra § 3-registreringen i DAI, eller andet system, og indsende disse til Miljø- og Fødevarerministeriet ved udfyldning af en webblanket. Det kan endvidere være relevant at anvende den historiske version af registreringen hvor tidligere statuskategorier for polygoner er at finde, såvel som informationer om slettede polygoner.

Øvrige tekniske hjælpemidler til gennemgang - kvadratnet

I DAI-editering findes et passivt kvadratnet med 1x1km celler, der evt. kan anvendes som støttelag til en systematisk gennemgang af kommunens areal. Dette kan særligt være nyttigt til gennemgangen af kommunens samlede areal ift. ny og overset § 3-natur, men også til gennemgang af de eksisterende § 3-arealer.

De kommuner, der udfører vedligeholdet af § 3-registreringen i eget GIS-system, vil med fordel kunne anvende et aktivt kvadratnet, hvortil der ved den enkelte celle kan anføres når cellen er gennemgået.

Det Danske Kvadratnet kan f.eks. [downloades hos Aarhus Universitet](#).

Det er også muligt selv at konstruere Det Danske Kvadratnet eller det europæiske EuroGrid med generatoren [GridFactory](#). Generatoren findes under afsnittet "Various".

Kontakt Danmarks Miljøportal

Vejledninger og korte introduktionsvideoer:

[Danmarks Miljøportals Help Center](#)

Hvis du har spørgsmål er du velkommen til at kontakte Danmarks Miljøportal

Du kan [Sende en e-mail](#)

Du kan besøge [Danmarks Miljøportals hjemmeside](#)